

Nr. 2024/14.03.2017

În atenția profesorilor de istorie și istoria și tradițiile minorității maghiare

Stimați colegi,

În acest an se organizează pentru prima dată olimpiadă la disciplina *Istoria și tradițiile minorității maghiare*. Etapa județeană a **Olimpiadei de Istoria și tradițiile minorității maghiare**, se va desfășura la Colegiul Național „Székely Mikó”, Sf. Gheorghe, în data de **01.04. 2017**. Concursul va începe la ora 10,00. Elevii vor intra în sala de concurs la ora 9,30.

Vă rog să transmiteți prin email la adresa penzilo@gmail.com datele elevilor calificați la etapa județeană, **conform tabelului de mai jos, până la data de 27 martie 2017**. După ce ați transmis datele elevilor, vă rog să **solicitați obligatoriu confirmarea de primire**.

Informațiile detaliate despre această olimpiadă le găsiți în documentele atașate prezentei adrese.

Toate datele elevilor să fie completate corect, exact cum sunt în documentele oficiale.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Școala	Clasa	Profesor pregătitor	CNP	CI, seria și numărul / Certificat de naștere, seria și numărul	Adresa de domiciliu	Adresa de email; nr telefon

Inspector școlar general,

prof. KISS IMRE

Inspector școlar

prof. dr. Sibianu Victor

Nr. ____/____.____.2017

Aprobat,
Secretar de Stat,
Király András György

Avizat,
Director,
Szócs Domokos

REGULAMENT SPECIFIC
privind organizarea și desfășurarea
Olimpiadei naționale de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România
- ediția 2017 -

I. Cadrul general

Art.1. – Prezentul regulament are la bază prevederile *Legii educației naționale nr. 1/2011*, cu modificările și completările ulterioare, *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobat prin O.M. 3035/2012, numită în continuare Metodologia-cadru, și reglementează organizarea și desfășurarea *Olimpiadei naționale de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România*, numit în continuare olimpiada.

Art.2. - *Olimpiada* este organizată de Ministerul Educației Naționale (MEN), Direcția Minorități prin inspectoratele școlare/unitățile de învățământ subordonate.

Art.3. – (1) Olimpiada este un concurs de excelență, care urmărește stimularea dezvoltării interesului pentru lectura unor texte cu subiect istoric, a competențelor de înțelegere, utilizarea corectă a termenilor istorici, vizând limbajul specific al domeniului istoriei și tradițiilor minorității maghiare din România. Obiectivele specifice ale olimpiadei sunt: dezvoltarea creativității elevilor, dezvoltarea vocabularului activ, precum și a capacității de exprimare scrisă, dezvoltarea personalității elevilor, prin cunoașterea personajelor și evenimentelor din istorie, respectiv dezvoltarea spiritului de observație.

- (2) Olimpiada antrenează tinerii aparținând minorității maghiare din România în activități comune menite să promoveze limba, istoria, tradițiile și dialogul intercultural și se desfășoară în parteneriat cu Departamentul de Istorie în limba

maghiară din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

- (3) Această competiție se organizează pentru elevii din clasele a VI-a respectiv a VII-a, care învață disciplina Istoria și tradițiile minorității maghiare din România, probele fiind elaborate conform programei școlare în vigoare. La această competiție pot participa elevi de la toate formele de învățământ: de la învățământ de stat, învățământ particular sau confesional, la clasa la care sunt înscriși în anul de desfășurare al concursului.

- (4) La olimpiadă, la toate etapele, elevii participă în **cadrul echipajelor formate din doi elevi** din clasele a VI-a respectiv a VII-a, din cadrul **aceleiași unități școlare** (echipajele vor fi **omogene**).

Art.4. – (1) Probele de concurs se vor desfășura pe clase: a VI-a, respectiv a VII-a, în total pe 2 nivele de studiu, subiectele vor evalua competențele formate pe baza programei școlare în vigoare.

Art.5. – (1) *Olimpiada* are următoarele etape succesive:

- etapa pe școală
- etapa locală
- etapa județeană
- etapa națională.

- (2) Exceptând etapa pe școală, la fiecare dintre etapele competiției vor participa numai echipele calificate la etapa anterioară, cu respectarea ierarhiei, prin evaluarea probelor.

- (3) În cazul, în care numărul de elevi/unități de învățământ participante este mic, inspectoratele pot decide, să nu organizeze etapele pe școală și/sau locală, conform Metodologiei-cadru.

II. Programa olimpiadei și structura subiectelor

Art.6. – Programa de olimpiadă se bazează pe tematica programei școlare în vigoare.

Art.7. – (1) Tipuri de itemi la probele scrise: itemi cu variante multiple, prezentarea unor evenimente istorice, completarea unor fișe, prezentarea creativă a unor întâmplări istorice, rezolvarea unor situații-problemă prin utilizarea corectă a documentelor referitoare la istoria și tradițiile minorității maghiare, prezentarea unor scenete pe teme istorice.

- (2) Evaluarea la etapa națională constă în două probe, după cum urmează:

- a. **Proba scrisă**, conform programei școlare în vigoare;
- b. **Prezentarea unei scenete de echipaj** de maxim 4 minute/echipaj, conform tematicii **anexei** la prezentul regulament specific. Proba unei scenete de echipaj este obligatorie doar la etapa națională a olimpiadei.

Scopul acestui tip de evaluare este să asigure punerea în valoare a culturii generale a elevilor, a competențelor de comunicare în limba maternă și a competențelor culturale și de interrelaționare, cu scopul creșterii calității universului cognitiv individual. Proba scrisă și proba de prezentare a unei scenete de echipaj se punctează separat, iar nota finală se calculează în proporție de 70-30 %, proba scrisă însemnând 70%, iar sceneta 30% din nota finală.

(3) Subiectele pentru proba scrisă la etapele județeană și națională sunt elaborate de membrii Comisiei Naționale, sub coordonarea consilierului responsabil din cadrul MEN, în preția fiecărei etape a olimpiadei.

(4) Subiectele evaluează competențele generale și specifice disciplinei Istoria și tradițiile minorității maghiare din România.

III. Organizarea etapei pe școală și a etapei locale

Art.8. – *Organizarea etapei pe școală și a etapei locale, numirea comisiilor de organizare și evaluare* se desfășoară conform prevederilor Metodologiei-cadru după consultarea metodiștilor și cadrelor didactice implicate.

Art.9. – *Perioada și locul desfășurării* etapelor pe școală și locală sunt stabilite de către inspectorul școlar județean responsabil pentru învățământul în limbile minorităților naționale, după consultarea metodiștilor și cadrelor didactice implicate.

Art.10. – Subiectele pentru etapa pe școală și etapa locală vor fi elaborate de către *Comisiile de organizare și evaluare* pe baza propunerilor făcute în acest regulament specific.

Art.11. – (1) *Comisiile de organizare și de evaluare* vor stabili criteriile de selecție al participanților pentru etapa următoare.

- (2) Aceste criterii vor fi afișate la locul de desfășurare a concursului înainte de începerea probelor.

- (3) După corectarea probelor scrise, *Comisia de organizare și evaluare* va întocmi listele elevilor participanți, pe echipe respectiv pe nivele de studiu, în ordinea descrescătoare a mediilor.

IV. Organizarea etapei județene/a municipiului București și stabilirea numărului de locuri pentru etapa națională

Art.12. – Calificarea la etapa județeană a *Olimpiadei* se face – de regulă – de la etapa locală.

Art.13. – *Perioada și locul desfășurării etapelor județene și naționale ale competiției* sunt definite anual de *Calendarul olimpiadelor naționale școlare* în vigoare, elaborate de Ministerul Educației Naționale.

Art.14. – Pe baza propunerilor făcute de reprezentanții și metodiștii implicați, inspectorii de specialitate din județe/municipiul București vor numi *Comisiile județene de organizare și evaluare*, conform Metodologiei-cadru. Acestea vor avea următoarele subcomisii:

Subcomisia de organizare

Subcomisia de elaborare a subiectelor

Subcomisia de evaluare

Art.15. – (1) Pentru etapa județeană *Subcomisia de elaborare a propunerilor de subiecte* a fiecărui județ trimite propuneri de subiecte în format electronic pe adresa inspectorului de specialitate/metodistului responsabil din județul respectiv.

- (2) Inspectorii de specialitate și metodiștii responsabili vor sprijini elaborarea subiectelor înaintând către consilierul din MEN propunerile de subiecte din partea fiecărui județ participant, conform hotărârii Comisiei Naționale de specialitate, după cum urmează:

- Covasna, Harghita, Mureș - câte două variante de subiecte pentru fiecare an de studiu, pentru clasele a VI-a și a VII-a;

- Bihor, Satu Mare, Cluj, Sălaj: câte o variantă de subiect pentru fiecare an de studiu, pentru clasele a VI-a și a VII-a;

- Arad, Brașov, Maramureș, Alba: câte o variantă de subiect pentru clasa a VI-a;

- Bistrița-Năsăud, Hunedoara, Timiș, București, Bacău: câte o variantă de subiect pentru clasa a VII-a.

(3) Pe baza propunerilor, Comisia Națională de Specialitate elaborează subiectele pentru etapa județeană, care la rândul ei transmite consilierului MEN. Membrii Comisiei Naționale de Specialitate vor asigura secretul subiectelor și baremelor de corectare și notare.

- (4) Subiectele pentru etapa județeană sunt transmise în format electronic de către consilierul MEN fiecărui județ la inspectorul de specialitate/metodistului responsabil, în ziua susținerii probei scrise.
- (5) Calificarea echipajelor la etapa națională este condiționată de obținerea unui punctaj minim de 90 de puncte.

Art.16. – (1)Locurile alocate pentru etapa națională a olimpiadei sunt stabilite astfel:

Nr. crt.	Județul	Nr. participanți la faza națională	
		Clasa a VI-a	Clasa a VII-a
1.	Harghita	6*	6
2.	Mureș	6	6
3.	Covasna	6	6
4.	Bihor	4	4
5.	Satu Mare	4	4
6.	Cluj	4	4
7.	Sălaj	4	4
8.	Brașov	2	2
9.	Arad	2	2
10.	Maramureș	2	2
11.	Timiș	2	2
12.	Alba	2	2
13.	Bistrița-Năsăud	2	2
14.	Hunedoara	2	2
15.	Bacău	2	2
16.	București	2	2
	Total:	104+2*	

*Județul organizator al etapei naționale beneficiază de 2 locuri suplimentare. Județele ale căror elevi obțin primele premii (premiul I,II și III la fiecare clasă), vor beneficia anul

următor de câte 2-2 locuri suplimentare pentru etapa națională a olimpiadei, însemnând în total 12 locuri. Această posibilitate oferă un cadru de motivație mai profund pentru întreaga olimpiadă.

- (2) Locurile cuprinse în tabel se pot redistribui între județe de către consilierul responsabil din cadrul Ministerul Educației Naționale, în urma unei analize cu privire la participarea elevilor și rezultatele obținute la etapa județeană a concursului, cu respectarea numărului total de participanți pe locurile finanțate.

Art.17. – (1) Rezultatele olimpiadei județene și datele necesare sunt transmise în format electronic sub formă de tabel cel târziu în 5 zile după desfășurarea activității către consilierul responsabil din MEN care, la rândul lui, le trimite *Comisiei de organizare a etapei naționale*.

V. Etapa națională

Art.18. – Echipajul clasat pe locul I (premiul I) la etapa județeană va fi calificată la etapa națională a Olimpiadei. Celelalte echipe vor fi calificate la etapa națională în limita locurilor alocate județului din cauză.

Art.19. – Programul desfășurării etapei naționale, avizat de D.M. din M.E.N., va fi propus de către unitatea/unitățile de învățământ organizatoare cu consultarea inspectorului responsabil pentru învățământul cu predare în limbile minorităților naționale din județul-gazdă și va corespunde perioadei din *Calendarul olimpiadelor naționale școlare*.

Art.20. – (1) Comisia Centrală a competiției se constituie conform prevederilor Metodologiei-cadru și va avea două subcomisii, după cum urmează: *Subcomisia de elaborare a subiectelor* și *Subcomisia de evaluare*.

Art. 21. – (1) Pentru etapa națională a Olimpiadei, *Subcomisia de elaborare a propunerilor de subiecte* a fiecărui județ trimite propuneri de subiecte în format electronic pe adresa inspectorului de specialitate/metodistului responsabil din județul respectiv.

(2) Inspectorii de specialitate și metodiștii responsabili vor sprijini elaborarea subiectelor înaintând către consilierul din MEN propunerile de subiecte din partea fiecărui județ participant, conform hotărârii Comisiei Naționale de specialitate, după cum urmează:

- Covasna, Harghita, Mureș - câte două variante de subiecte pentru fiecare an de studiu, pentru clasele a VI-a și a VII-a;

- Bihor, Satu Mare, Cluj, Sălaj: câte o variantă de subiect pentru fiecare an de studiu, pentru clasele a VI-a și a VII-a;
- Arad, Brașov, Maramureș, Alba: câte o variantă de subiect pentru clasa a VI-a;
- Bistrița-Năsăud, Hunedoara, Timiș, București, Bacău: câte o variantă de subiect pentru clasa a VII-a.
- (3) Subiectele pentru etapa națională vor fi elaborate de Subcomisia de elaborare a subiectelor cu 24 de ore înainte de începerea probei scrise.
- (4) Fiecare membru al Subcomisiei de elaborare a subiectelor va lua în considerare toate propunerile, decizia finală se va lua după dezbateri și vot deschis. Rezultatul votului este incontestabil.
- (5) Durata probei scrise este de 2 ore.

În cadrul olimpiadei membrii unui echipaj pot colabora pe parcursul întregului timp de lucru acordat.
- (6) Membrii Subcomisiei de elaborare a subiectelor vor asigura secretul subiectelor și al baremelor de corectare și notare.
- (7) Se elaborează o singură variantă, căreia i se va asigura securitatea corespunzătoare.

Art.22. – (1) Evaluarea probelor scrise este realizată de către profesori de specialitate din învățământul preuniversitar, nominalizați în comisie, care nu au elevi calificați la clasa, la care evaluează.

(2) Probele vor fi evaluate și notate respectând întocmai baremul de evaluare și notare.

(3) Evaluatorii vor lucra individual, în săli de clasă diferite, nu vor circula între săli, și nu vor influența colegii lor evaluatori în privința notării probelor scrise.

(4) În cazul în care punctajul acordat diferă cu mai mult de 10%, președintele executiv va numi o nouă echipă de evaluare, care va stabili nota finală.

(5) Propunerile președintelui Comisiei Centrale referitoare la notarea lucrărilor au un caracter consultativ.

(6) Până la afișarea rezultatului evaluării nu vor face publice rezultatele parțiale, nu vor da declarații presei.

Art.23. – (1) Afișarea rezultatelor se face conform Metodologiei-cadru.

(2) Secretarul Comisiei Centrale va multiplica un set de tabele cuprinzând rezultatele elevilor și pentru membrii comisiei.

Art.24. – După afișarea rezultatelor toți concurenții pot participa la o discuție publică împreună cu evaluatorii probelor scrise, care își vor expune criteriile de evaluare și notare, pot consilia elevii pentru a obține rezultate mai bune în viitor. La această întâlnire pot participa și profesorii îndrumători sau însoțitori ai elevilor.

Art.25. – (1) Contestațiile se pot depune conform Metodologiei-cadru. Echipajele pot contesta doar rezultatul probei scrise.

(2) Contestarea se face prin completarea de către elevii echipei concurente a formularului pus la dispoziție de Comisia Centrală a *Olimpiadei*, pe care îl vor semna, atât elevii, cât și un membru al comisiei desemnat în acest sens.

(3) Nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană în absența elevilor în cauză.

(4) Reevaluarea probelor scrise este efectuată de o subcomisie de contestații numită de președintele executiv, alcătuită din 2 membri, alții, decât cei care au evaluat inițial.

(5) Rezultatele finale se vor comunica prin afișare în termen de 24 de ore de la depunerea contestațiilor, înainte de festivitatea de premiere și sunt definitive.

VI. Acordarea premiilor

Art 26. (1) La etapa națională, premiile se acordă în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

(2) La etapa națională se acordă cel mult șase premii de echipaj, trei premii pentru echipajele câștigătoare din clasa a VI-a și trei premii pentru cele din clasa a VII-a. Fiecare membru al echipei care obține distincția va primi o diplomă cu număr de înregistrare de la MEN.

(3) Pe lângă premiile acordate de MEN, la etapa națională pot fi acordate premii speciale, de către societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau sponsori.

(4) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar județean-gazdă.

(5) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

VII. Dispoziții finale

Art.27. – (1) Ierarhia concurenților în vederea premierii se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

(2) Modul de acordare a premiilor respectă prevederile Art.54 și Art.55 din Metodologia-cadru.

(3) Președintele executiv al comisiei de la faza județeană/municipiul București (inspectorul de specialitate/profesor metodist de specialitate) are obligația de a transmite în termen de cel mult 10 zile de la desfășurarea etapei județene/a municipiului București, la Ministerul Educației Naționale în atenția specialistului

responsabil pentru organizarea olimpiadei naționale, datele elevilor calificați pentru etapa națională.

(4) Listele nominale ale elevilor calificați și cadrelor didactice care participă la etapa națională a olimpiadei *vor fi semnate de inspectorul școlar general/adjunct, respectiv inspectorul de specialitate/inspectorul responsabil pentru minoritățile naționale* și transmise prin e-mail, în format scanat și word, la adresa: nagy.gabriella@edu.gov.ro ce va fi comunicată, în timp util organizatorilor, până la data limită precizată.

NOTĂ. Prezentul regulament rămâne în vigoare până la o nouă reglementare.

CONSILIER,
Nagy Gabriella

ANEXĂ

**TEMATICA GENERALĂ PENTRU proba scrisă respectiv pentru prezentarea unei
scenete de maxim 4 minute la***Olimpiada națională de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România***Tematika a jelenet bemutatásához a VI. osztályos diákok számára**

1.	A magyar nép és nyelv kialakulása
2.	Eredetmítoszok és legendák
3.	Tudomány és hagyomány a magyar nép és nyelv eredetéről
4.	A kialakulás terei és ideje
5.	A magyar törzsek vándorlása 895 előtt
6.	A vándorlás fontosabb állomásai
7.	Rokonnépek és kapcsolat a szomszédos népekkel
8.	Az ősmagyarság életmódja és hitvilága
9.	Nomád és letelepedett életmód. Települések és temetők
10.	Hitvilág: totemizmus, sámánizmus, animizmus
11.	Élet a jurtában; Harcosok temetkezési szokásai
12.	A honfoglalás. A magyarok letelepedése Pannóniába és a Kárpát-medencébe
13.	Kalandozások
14.	A középkori magyar állam kialakulása
15.	A törzsi társadalom felbomlásától a feudális állam kialakulásáig: Géza és I. István szerepe az állam megszervezésében
16.	Az új rend megszilárdulása. A nyugati kereszténység elterjedése
17.	Az erdélyi vajdaság
18.	Társadalmi és politikai helyzet a XI–XIII. században
19.	A vajdaság kialakulása és megszervezése a XII. században
20.	Életmód és együttélés
21.	A tatárjárás és következményei
22.	Kultúra a korai feudalizmusban
23.	Társadalmi és gazdasági fejlődés a feudalizmusban
24.	Falusi és városi élet
25.	A céhrendszer – nyugati hatás
26.	A társadalom felépítése: nemesek, jobbágyok
27.	Az Anjou-dinasztia. A magyar királyság központosítása

28.	Törökellenes harcok. Az oszmán veszély • Fontosabb csaták és következményeik. Hunyadi János és Mátyás
-----	---

Notă. Pentru etapa pe școală conținuturile sunt abordate până la tema nr. 10, inclusiv, pentru etapa locală până la tema nr. 16, inclusiv, pentru etapa județeană până la nr. 21 iar pentru etapa națională toate cele 28 de teme enumerate.

Tematika a jelenet bemutatásához a VII. osztályos diákok számára

1.	Az Erdélyi Fejedelemség kialakulása és fejlődése (1541-1690)
2.	Európai viszonyok
3.	A fejedelemség politikai rendszere
4.	Állami intézmények
5.	Nagy fejedelmek: Báthory István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György
6.	A fejedelemség vége
7.	Gazdasági fejlődés a XVII. században: városi és falusi élet
8.	A székely társadalom fejlődése
9.	Erdélyi humanizmus és reneszánsz
10.	A reformáció és ellenreformáció főbb eseményei és következményei
11.	Erdély az európai tolerancia példája
12.	Szokások és hagyományok
13.	Erdély a helyi művelődésben
14.	Jelentős személyiségek: Nicolaus Olahus, Szamosközi István, Heltai Gáspár, Johannes Honterus, Dávid Ferenc, Borsos Tamás, Szenczi Molnár Albert, Apáczai Csere János, Bethlen Miklós, Kájoni János, Árva Bethlen Kata
15.	Az erdélyi magyarok a Habsburg Birodalomban (1690-1867)
16.	A Lipót-féle hitlevél és Erdély új politikai-jogi helyzete
17.	A kuruc mozgalom és leverése
18.	Mária Terézia és II. József főbb reformjai
19.	Gazdasági, társadalmi és művelődési politika
20.	A reformkor főbb eszméi
21.	A liberalizmus és a nemesi ellenállás főbb személyiségei
22.	A felvilágosodás és a reformkor műveltsége
23.	A magyar művelődés és tudomány főbb személyiségei: Bolyai Farkas, Bolyai János, Mikes Kelemen, Aranka György, Bölöni Farkas Sándor, Brassai Sámuel, Benkő József, Gyarmathi Sámuel, Kőrösi Csoma Sándor, Kővári László, Jakab

	Elek, Wesselényi Miklós, Mikó Imre
24.	Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc. A forradalom okai és kitörése
25.	A magyar forradalom megvalósításai
26.	A magyar forradalom és nemzetiségi kérdés
27.	Társadalmi és nemzetiségi feszültségek
28.	A forradalom leverése
29.	A forradalomtól a kiegyezésig (1849-1867)
30.	A magyar emigráció
31.	Az önkényuralommal szembeni ellenállás
32.	Az osztrák-magyar kiegyezés
33.	Erdély az Osztrák-Magyar Monarchiában (1867-1914)
34.	Az első világháború és következményei (1914-1918)

Notă. Pentru etapa pe școală conținuturile sunt abordate până la tema nr. 10, inclusiv, pentru etapa locală până la tema nr. 18, inclusiv, pentru etapa județeană până la nr. 22 iar pentru etapa națională toate cele 34 de teme enumerate.

**A ROMÂNIAI MAGYAR KISEBBSÉG TÖRTÉNELME ÉS
HAGYOMÁNYAI
2017. április 21.**

Az írásbeli próba tételmodelljei

VI. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 2 óra

1. Pótoljátok a hiányzó fogalmakat!

Hunyadi János édesapja érdemeiért 1409-ben megkapta..... várát a hozzá tartozó birtokokkal. Hunyadi János feleségül vetteakitől két fia született,ésA kisebbik fiút-ban királlyá koronázták a Duna befagyott jegén.

2 pont/fogalom – összesen 10 pont

2. Milyen kiváltságokban részesítették a magyar királyok a székelyeket és szászokat?

10 pont

3. Írjatok egy összefüggő 10 mondatos történelmi szöveget felhasználva az alábbi fogalmakat: honfoglalás, Magna Hungaria, Etelköz, jurta, kumis, életfa.

15 pont

4. Írjatok egy eseményt a nevek mellé:

I.(Szent) István

IV. Béla

Szent László

Könyves Kálmán

2,5/esemény - 10 pont

5. Kössétek össze a neveket a hozzájuk illő, megkevert szavakkal!

Imre

ES LŐ GY A M A R R L Y I Á K

Gizella

Z D Ó A L Á

Koppány

R C G E H E

István

N K R L Y I É Á

2,5/helyes összekötés - 10 pont

6. Kössétek össze a dátumokat a helyszínekkel!

1456

VI SE GR Á D

1443	TIHANY
1335	KOLOZSVÁR
1055	NÁNDORFEHÉRVÁR

2,5/helyes összekötés **10 pont**

7. Olvassátok el a szöveget, majd válaszoljatok a kérdésekre!

„Az ambiciózus II. Mehmed szultán 1451-ben lépett a Török Birodalom trónjára, és uralkodása harmadik évében Konstantinápoly elfoglalásával adott tanúbizonyságot hódító szándékairól. A Bizánci Császárság egykori központjának, a tengerszorosokat védő több százezres metropolisznak az elfoglalása után a keresztény Európán páni félelem lett úrrá, amit nem csak a nyilvánvaló oszmán hadi fölény (szervezett sereg, nagyobb tűzerő) indokolt, hanem a kontinens szétagoltsága, gyengesége is. Magyarország Mehmed 1454-es szerbiai hadjárata után még nehezebb helyzetben volt, ugyanis a Török Birodalom közvetlen szomszédságában számíthatott rá, hogy a szultán következő hadjárata ellene irányul majd; Bizánc meghódítója állítólag kijelentette, hogy következő háborúja során reggeljét Nándorfehérváron, ebédjét Budán, vacsoráját pedig Bécsben kívánja majd elfogyasztani. 1456. július 22-én azonban győzedelmeskedtek Hunyadi János várvédő vitézei a hatalmas török sereg felett.”

- Milyen tervei voltak a török szultánnak a szöveg szerint?
 - Mikor lépett trónra II. Mehmed szultán?
 - Mikor foglalta el a török uralkodó a Bizánci Császárság központját?
 - Mikor volt az ostrom? 2,5 pont/helyes válasz **10 pont**
- 8. Melyik a kakukktőzés a négy közül? Jelöljétek meg amelyiknek nincs köze Hunyadi János életéhez! Érveljétek!**

A. nándorfehérvári csata	várnai csata	rozgonyi csata	hosszú hadjárat
B. erdélyi vajda	magyar király	kormányzó	hadvezér
C. török diadal	pestisjárvány	1456	Zimony

2 pont/helyes jelölés, 3 pont/indoklás **15 pont**

Hivatalból 10 pont

Összesen 100 pont

A ROMÁNIAI MAGYAR KISEBBSÉG TÖRTÉNELME ÉS HAGYOMÁNYAI

2017. április 21.

VII. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 2 óra

1. Magyarázzátok meg az alábbi fogalmakat:

egyensúly-politika,
fejedelemség,
vallásszabadság,
jezsuita

egyenként 2,5 pont 10 pont

2. Párosítsátok a dátumokat a településekkel:

1568	Kolozsvár
1571	Kerelőszentpál
1575	Várad
1579	Gyulafehérvár
1533	Miriszló
1683	Medgyes
1559	Bécs
1576	Torda
1595	Szilágysomlyó
1600	Gyurgyevó

egyenként 2 pont 20 pont

3. Az alábbi források alapján mutassátok be, milyen eseményekre vonatkoznak és milyen következményei voltak az illető eseményeknek!

„1575-ben Bekes Gáspár fellázadt Báthory István fejedelem ellen. Balassa János fiát, Bálintot küldte a lázadók megsegítésére, hogy ezzel is látványosan bizonyítsa a Habsburgok iránti hűségét.(...) Július első felében a Bekeshez igyekvő Balassi Bálint Erdély határán beleütközött a Báthory hűségén lévő Kornis Gáspár huszti kapitány lovasaiba. Összeecsaptak, Balassi maroknyi seregét szétszórták, ám maga Kornis Gáspár a nyakán olyan súlyosan megsebesült, hogy emiatt lemaradt a kerelőszentpáli csatából, ahol Báthory legyőzte Bekes Gáspár seregét. Katonáinak elvesztése után Balassi Hagymássy embereibe botlott, leütötték, elfogták, és Kővárra, a vajdához vitték.”

(Kőszeghy Péter: Balassi Bálint Báthory István udvarában)

„Sok falunak csak a helye vagyon, némely falukban pedig egy kicsi, két, három vagy négy ház maradt, abban is kiben vagyon ember, kiben nincs.”

(Országgyűlési feljegyzés a 15 éves háború következményeiről)

10 pont/forrás 20 pont

4. Párosítsátok a személyeket az eseményekkel:

Mária Terézia	saját jobbágynak felszabadítása
II. József	Magyar Tudományos Akadémia alapítása
gróf Széchenyi István	felvilágosult abszolutizmus gyakorlása
báró Wesselényi Miklós	nem koronáztatta meg magát a magyar koronával

2,5 pont/helyes társítás 10 pont

5. Olvassátok el a szöveget és válaszoljatok a kérdésekre!

„Azon időben, mikor Szolimán 1526-ban Magyarországot igen nagy sereggel támadta meg, Lajos uralkodott, ezen a néven a második, Magyar- és Csehország királya, Ulászló-Kázmérnak a francia Candalei Annától való fia, ki atyját még gyerekkorában vesztette el, s 21. évében volt akkor, a mikor a török hadjáratot indított ellene. Pár hónappal atyja halála előtt jegyezték el neki Máriát, Károly császárnak és Ferdinandnak, Austria herczegének nővérét, a kit mihelyt felserdült, rögtön nőül is vett; nénje, Anna, ugyanakkor nőül ment Ferdinandhoz. Lajos nyulánk ifjú volt; testalkatának szépségére nézve kitűnt kortársai között; oly különös természeti jóssággal és oly erényes jellemmel volt felruházva, hogy, ha magasabb kort érhetett volna, kétségkívül igen-igen jó és kiváló fejedelmet birtunk volna benne. Nagyon szelíd, a legkevésbé sem durva, minden jó és nemes iránt fogékony, s arra önkényt hajló jellemű volt; azonkívül a fegyverforgatásban, lovaglásban, vadászatban és más hasonló, vitéz ifjúhoz illő foglalkozásokban serény, a mellett igazságszerető és állhatatos volt; a rábizott titkot is nagyon jól meg tudta őrizni.

Brodarics István: A magyaroknak a törökökkel Mohács mezején vívott ütközetének igaz leírása (részlet)

- Hányadik században zajlanak az események?
- Ki volt a magyar király?
- Ki volt a török szultán?
- Sorold fel az említett király három fontosabb jellemzőjét!

5 pont/helyes válasz 20 pont

6. Említsétek meg egy-egy következményét az alábbi eseményeknek!

- világosi fegyverletétel
- trianoni békeszerződés
- szatmári béke
- kiegyezés

egyenként 2,5 pont 10 pont

Hivatalból 10 pont

Összesen 100 pont

Anexa III. la REGULAMENTUL SPECIFIC privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei naționale de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România

Grila de indicatori pentru punctarea probei orale a olimpiadei de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România

În cadrul acestei probe echipajele vor prezenta o scenetă de echipaj de maxim 4 minute/echipaj, conform tematicii **anexei** la prezentul regulament specific. Proba de echipaj este obligatorie doar la etapa națională a olimpiadei. Această probă se punctează separat și contribuie în pondere de 30% la calculul notei finale.

Grila de indicatori

Nr. crt.	Indicator	Punctaj maxim/indicator	Punctaj acordat
1.	Rigoarea științifică a conținutului	10	
2.	Capacitatea sintetizării ideii/ideilor principale	20	
3.	Expresivitatea prezentării	20	
4.	Pragmatismul comunicării	20	
5.	Abordarea creativă a ideii/ideilor principale	30	

Punctaj final:

Nota finală:

ANEXA I. la REGULAMENTUL SPECIFIC privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei naționale de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România

A Magyarságtörténetet, Történelmet oktató kollégák figyelmébe

Tisztelt Kollégák!

Idén először szervezzük meg az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott és finanszírozott *Magyarságtörténeti olimpiát*. Az olimpiával kapcsolatos részletekről a csatolt szabályzatban (*Regulament specific privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei naționale de Istoria și tradițiile minorității maghiare din România*) találunk eligazítást. Jelen körlevélben az olimpiával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat foglalom össze:

1. A megmérettetésen azok a VI. és a VII. osztályos tanulók vehetnek részt, akik a törzsanyag részeként, tanulmányozzák a *Romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai* elnevezésű tantárgyat.
2. Az olimpiára az érvényben lévő tanterv és a szabályzatban is kiemelt tematika alapján kell felkészülni.
3. Az olimpiának lesz iskolai, megyei és országos szakasza, amelyen 2 tagú csapatok vesznek részt.
4. Az iskolai szakaszt, a versenykalendárium késői megjelenése miatt március első hetében is meg lehet szervezni. A megyei szakaszt március 25-én, szombaton 9.30 kezdettel tartjuk, központi tételek alapján. Az olimpia országos szakaszát 2017. április 20-22 között rendezzük Csíkszeredában.
5. Az olimpia országos szakaszán a megmérettetés már két részből áll:
 - lesz egy írásbeli próba, ahol a tételek kidolgozására szánt idő 2 óra (a II. Mellékletben található minták alapján);
 - valamint egy szóbeli próba, amelynek keretében egy maximum 4 perces jelenetet kell minden csapatnak bemutatnia a tematika alapján. A jelenet pontozásának szempontjait a III. Mellékletben találják.
6. Az olimpia országos szakaszán a megyei szakasz eredményeinek, valamint a szabályzatban leosztott megyének járó helyek alapján lehet részt venni.

7. Az olimpiát a Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Történelem és Filozófia karán belül működő Kolozsvári Magyar Történeti Intézettel partnerségben szervezzük.

8. A tanfelügyelőségeknek legkésőbb március 31-ig továbbítaniuk kell az országos szakaszra továbbjutott diákok, valamint a kísérő tanárok névsorát a következő elektronikus postacímekre: nagy.gabriella@edu.gov.ro valamint sipos.istvan@isjhr.eduhr.ro

További eredményes munkát, jó felkészülést kívánok,

Nagy Gabriella, az Oktatási Minisztérium Kisebbségi Osztályának tanácsosa